

Střední Evropa zatím odolává německému zpomalení

Zatímco hospodářský růst v eurozóně zaostává v tomto roce za očekáváním, region střední Evropy se může předvést solidní růstovou dynamikou. Ta exceluje zejména v porovnání se slabým výkonem německé ekonomiky, která se ve třetím čtvrtletí jen těsně vyhnula (technické) recesi. Navzdory silné obchodní provázanosti největší evropské ekonomiky s ekonomikami visegrádské čtyřky tak nadále platí, že region jako celek zůstává relativně odolný vůči německé nákaze.

Téměř všechny země Unie ve třetím čtvrtletí podle předběžných dat zvolnily meziroční hospodářský růst. Nejlépe si vedlo Maďarsko, které dosáhlo téměř 5% růst HDP a bylo tak vůbec nejrychlejší v celé Evropské unii. Dobře se dařilo i polské ekonomice, která se svými 4 % maďarskou následovala. Česká ekonomika si udržuje relativně stabilní tempo růstu okolo 2,5 % již od poloviny roku 2018, a tak jediný méně příznivý výsledek představuje Slovensko, na které doléhá nejintenzivněji propad automobilového průmyslu (růst zpomalil z 3,3 % v prvním čtvrtletí na 1,8 % ve třetím čtvrtletí).

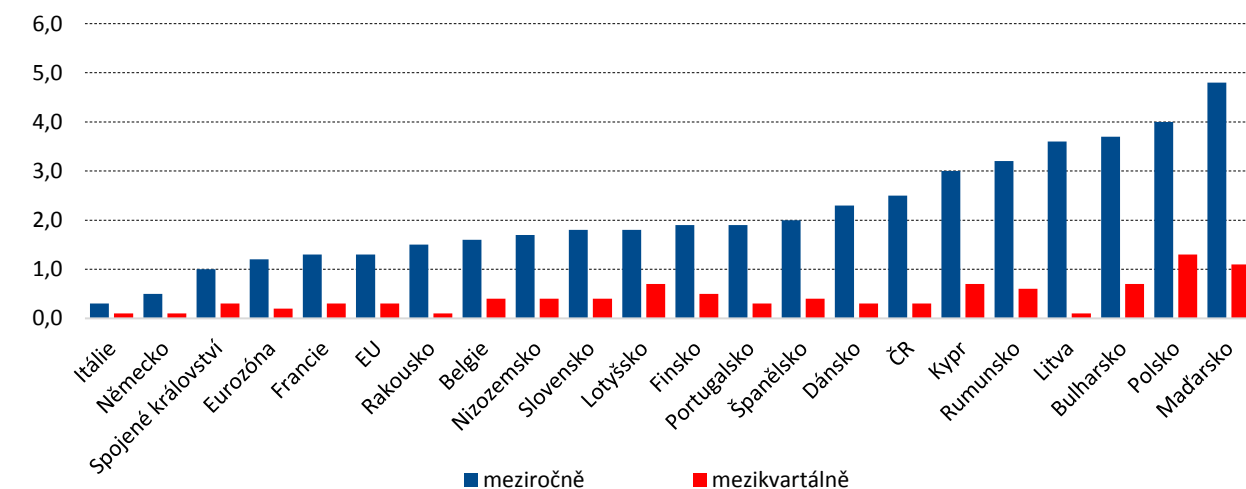
Přestože zatím nejsou k dispozici podrobnější data, lze předpokládat, že hlavním motorem hospodářského růstu napříč regionem byla silná domácí poptávka. Negativní dopad průmyslové recese v Německu, která se dominových efektem promítá do zpomalení průmyslu i v zemích střední Evropy, tak pomůže i v dalších měsících tlumit vysoká spotřeba domácností. Ta čerpá zejména z přetrvávajícího napětí na trhu práce, rekordně nízké nezaměstnanosti a rostoucích mezd. V případě Polska a Maďarska má významný vliv i čerpání evropských fondů (až 2 % HDP ročně).

Vývoj v regionu vnímáme zatím pozitivně. I přes relativní odolnost by však bylo naivní čekat, že země Visegrádu zůstanou zcela imunní vůči déle trvajícím problémům svého hlavního obchodního partnera. Udržet solidní růstovou dynamiku napříč regionem pak bude mnohem složitější.

Zdroj: Patria

Hrubý domácí produkt ve 3. čtvrtletí 2019

(předběžná sezónně očištěná data ve vybraných zemích EU, meziroční změna v %)

Pramen: Eurostat, graf MPO

Z DOMOVA

Podle OECD růst české ekonomiky v příštím roce zpomalí na 2,1 procenta

Růst české ekonomiky v příštím roce zpomalí na 2,1 procenta z letošních 2,6 procenta. Předpovídá to Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) ve svém novém hospodářském výhledu. V roce 2021 pak počítá se zrychlením růstu na 2,3 procenta. Hospodářský růst by v příštích dvou letech podle OECD měly podporovat výdaje domácností i vlády. Hospodářský růst bude omezený kvůli zpomalování ekonomické aktivity u hlavních obchodních partnerů. "Průmyslová produkce a nové zakázky začaly klesat, což naznačuje vliv zpomalení v Evropě. Export se snižuje, ale méně výrazně než import, což odráží větší diverzifikaci ekonomiky," píše OECD v hospodářském výhledu pro Českou republiku. Za hlavní domácí brzdu hospodářského růstu označila OECD nedostatek pracovních sil. Doporučila urychlení reformy péče o děti, která by zvýšila podíl žen na trhu práce, a zefektivnění imigračních procedur.

Zdroj: ČTK

Největší banky v Česku zvyšují zisk

Čtveřice největších bank v Česku letos za tři čtvrtletí vydělala 46 miliard korun, což je o 12 procent meziročně více. Podle expertů jim nahrává přetrvávající dobrá kondice ekonomiky. Tuzemské banky poskytují klientům jen minimální úročení na běžných a spořicíh účtech. Samy však využívají relativně vysokých úrokových sazeb, které pro ekonomiku nastavuje ČNB. Navíc mohou počítat s vysokou úspěšností splácení úvěrů, k čemuž jim napomáhá růst příjmů domácností a extrémně nízká nezaměstnanost.

Zdroj: ČTK

Stavbaři čekají v příštím roce ochlazení trhu

Po období stavebního růstu a rekordního zdražování stavebních prací je na obzoru změna trendu. V příštím roce počítá s růstem tržeb více než tři čtvrtě stavebních firem. V průměru očekávají zvýšení obrátu o 3,6 procenta. V roce 2021 zlepšení výsledků čeká 58 procent firem. Průměrně má růst obor už jen o 1,3 procent, vyplývá z nového průzkumu analytické společnosti CEEC Research mezi řediteli stavebních podniků. Příčinou poklesu bude zejména očekávané ochlazení pozemního stavitelství.

Zdroj: E-15

V Plzni padla další strojírna, už třetí během půl roku

Strojírenství v Plzni zažívá velmi krušný rok. Od letošního května zde zkrachovaly už tři společnosti, které vznikly po rozpadu bývalé Škody Plzeň. Po pěti měsících insolvence poslal soud Pilsen Tools do konkurzu. Firma se zabývala výrobou náradí, přesných kovodílů a

opravou strojů. Za poslední tři roky prodělala 15 milionů korun.

Zdroj: Ihned

Jak Blockchain a virtuální elektrárny změní energetiku v Česku?

Energetika v současnosti prochází největší proměnou za posledních 100 let. Důkazem jsou první projekty fotovoltaických elektráren v kombinaci s bateriemi, které se již brzy vzájemně propojí pomocí tzv. virtuální elektrárny s využitím technologie Blockchain. Jak funguje virtuální elektrárna v praxi? V sousedním Německu největší světový výrobce domácích baterií, společnost Sonnen, propojil více než 40 000 bateriových fotovoltaických elektráren do největší světové virtuální sítě pod názvem „SonnenBatterie Pool“ (SBP). Díky SBP mohou členové této komunity vydělat na obchodování se solární energií. Mohou také poskytovat pomocí baterií podpůrné služby přenosové síti nebo si levně dobít elektromobil. Významným motorem změn v současné energetice se stává také rozvoj akumulace energie a stále levnější solární energie.

Zdroj: E-15

Průměrná sazba hypoték v říjnu propadla na 2,36 %

Průměrná úroková sazba hypoték v říjnu klesla na 2,36 procenta ze zářijových 2,47 procenta. Sazby klesly devátý měsíc v řadě. Vyplývá to z údajů Fincentra Hypoindexu. Na minimum byla sazba v prosinci 2016, a to 1,77 procenta. Od té doby většinou rostla. Nižší sazby pomohly k letošnímu rekordnímu objemu poskytnutých úvěrů. Banky v říjnu poskytly hypotéky za 16,95 miliardy korun, což je téměř o dvě miliardy více než v září. Ve srovnání s loňským říjnem bylo ale letos poskytnuto o 3563 hypoték méně a objem byl o 7,3 miliardy korun nižší než před rokem. Počet sjednaných hypoték vzrostl v říjnu proti září o 668 na 7027. Sedmitisícovou hranici překonal počet hypoték letos pouze v červnu, kdy si do bank pro ni přišlo 7119 klientů.

Zdroj: Ihned

ČEZ se předběžně dohodl s EMH na investici do projektu na lithium

Australská těžařská společnost European Metals Holdings (EMH) Limited se podmíněčně dohodla s českou energetickou firmou ČEZ Group na strategickém partnerství a výrazné investici do projektu těžby lithia na Cínovci. V případě dokončení dohody získá ČEZ za 34,06 milionu eur (870,4 milionu Kč) podíl 51 procent ve firmě Geodet, české dceřiné společnosti EMH, která vlastní práva na těžbu. Vzhledem k očekávanému růstu počtu elektromobilů a baterií by poptávka po lithiu měla do roku 2025 vzrůst trojnásobně. Rozvoj elektromobility je důležitý pro energetické společnosti a má proto místo i ve strategii ČEZ.

Zdroj: ČTK

ZE ZAHRANIČÍ

V říjnu byl největší zájem o nová auta v EU za 10 let

Evropský automobilový trh se konečně vzmáhá. Počet nově registrovaných aut v EU se tentokrát zvýšil o 8,7 % na téměř 1,2 milionů. Vysoký nárůst je nepochybně dobrou zprávou pro automobilový průmysl, nicméně nelze přehlédnout, z jak nízkého základu je tento nárůst počítán. Ještě loni v říjnu totiž stále dozníval efekt nových emisních pravidel a celý trh tehdy padal o více než 7 %. Za nejnovějším výsledkem stojí především srovnávací základ. Nelze však nepřehlédnout i určité první náznaky zlepšování situace na evropském trhu (konvenčních) automobilů.

Zdroj: ČTK

V Japonsku se rodí nový internetový gigant

Internetové firmy Line a Yahoo Japan se spojí, aby lépe konkurovaly zahraničním rivalům - společností Google a Amazon. Oznámily to jejich mateřské společnosti – firma Z Holdings, kterou spravuje japonská SoftBank a jihokorejská společnost Naver, jež má většinový podíl v Line. Hodnota nově vytvořeného podniku se odhaduje na 30 miliard dolarů (694 miliard korun) a jejich společné tržby by podle agentury Kjódó byly vyšší než tržby největšího japonského internetového maloobchodu Rakuten. Obě firmy uvedly, že rozhovory spolu vedly od června a že doufají, že díky spojení budou moci snáze čelit konkurenci na překotně se měnícím trhu a také expandovat do oblasti robotiky.

Zdroj: E-15

Kapalný metan – nové možnosti v dopravě i energetice

Jedním z alternativních paliv pro pohon dopravních prostředků je zkapalněný zemní plyn. Zatímco v některých evropských státech (Itálie, Francie, Španělsko) se síť plynových stanic na LNG již rozvíjí, střední a východní Evropa zatím zaostává. Pomocí změnit to má Nástroj pro propojování Evropy (CEF) - unijní program řízený Evropskou komisí, který umožňuje financování projektů z oblasti dopravy, energetiky a telekomunikací. Oživení evropského dovozu LNG v posledních dvou letech je dáno mimo jiné i poklesem cen tohoto paliva, zejména v porovnání s cenami zemního plynu v kontinentální Evropě. V roce 2018 dovezlo 15 evropských zemí importujících LNG celkem 48,91 milionů tun, což představovalo zhruba 15 procent celkového světového obchodu s LNG.

Zdroj: Ihned

Stavebnictví EU zpomaluje

Stavební produkce Evropské unie za měsíc září zpomalila svůj růst, když meziročně (kalendářně očištěná data) zvýšila objem výstavby jen o **0,3 %** a v **eurozóně poklesl o 0,7 %**. Produkce pozemního stavitelství v celé EU za září 2019 stagnovala a v eurozóně poklesla o 1,0 %. Inženýrskému stavitelství se dařilo lépe, když v EU vykázalo meziroční růst o 2,4 % a rostla i eurozóna (o 1,1%).

Výsledky v obou evropských uskupeních byly v září 2019 do značné míry determinovány vývojem stavební produkce v nejdůležitějších ekonomikách. V Německu stavební produkce meziročně rostla o 1,2 %, ve Spojeném království o 1,4 % a v Itálii o 0,3 %, naopak ve Francii stavebnictví vykázalo pokles (o 2,6 %).

Data za září uzavřela 3. čtvrtletí, které skončilo růstem jak pro EU (+1,6 %), tak i pro eurozónu (+0,9 %). V inženýrském stavitelství rostla EU rychleji (o 2,5 %), než eurozóna (1,6 %) a obdobně to platilo i v pozemním stavitelství, EU +1,3 % a eurozóna +0,7 %.

Stavební produkce v České republice se vyvíjela obdobně, když v září 2019 meziročně, po očištění dat o kalendářní vlivy, **vzrostla o 0,2 %** a ze sekcí stavebnictví vykázalo růst pozemní stavitelství o 1,0 %, naopak inženýrské stavitelství pokleslo o 1,7 %.

Zdroj: Eurostat, ČSÚ, MPO

Ceny výrobců v říjnu zvolnily meziroční tempo růstu

Ceny průmyslových výrobců jsou v útlumu. V říjnu klesly meziměsíčně o 0,3 % a jejich meziroční tempo růstu zpomalilo na 0,9 % ze zářijových 1,9 %. Důvodem byl nejen pokles cen ropy a ostatních komodit, ale celkově desinflační vnější prostředí. Kromě poklesu cen rafinérských ropných produktů se snižovaly i ceny v těžbě a dobývání, dále ceny kovů, kovodělných výrobků a také dopravních prostředků. Ceny v průmyslu předznamenávají vývoj cen pro konečné spotřebitele u obchodníků. Zdražení se projevilo zejména v cenách elektřiny, které byly meziročně vyšší o 7,5 %. Stouply i ceny potravin, nápojů a tabáku, nábytku nebo plastových výrobků.

Pozadu nezůstaly ani ceny v zemědělství. Ty se meziměsíčně snížily o 1,4 %, což způsobilo zpomalení jejich meziročního růstu na pouhých 0,4 %, přičemž o měsíc dříve byly meziročně vyšší o 2 %. Zatímco ceny v rostlinné výrobě klesly o 1,6 %, živočišné výrobky byly meziročně dražší o 5 %.

Ceny stavebních prací přidaly 0,3 %, meziročně však zpomalily na 4,8 % ze zářijových 4,9 %. Ve stavebnictví opět zdražil materiál a výrobky spotřebovávané v tomto oboru, nicméně růst jejich cen zpomalil na 2 % ze zářijových 2,7 %.

Zpomalení růstu výrobních cen nebo dokonce jejich meziroční pokles lze očekávat zejména v důsledku vývoje cen potravin, ropy a dalších komodit. V průběhu roku 2020 by k nižšímu růstu výrobních cen měl přispět také pomalejší růst české ekonomiky a zmírnění tempa růstu mezd.

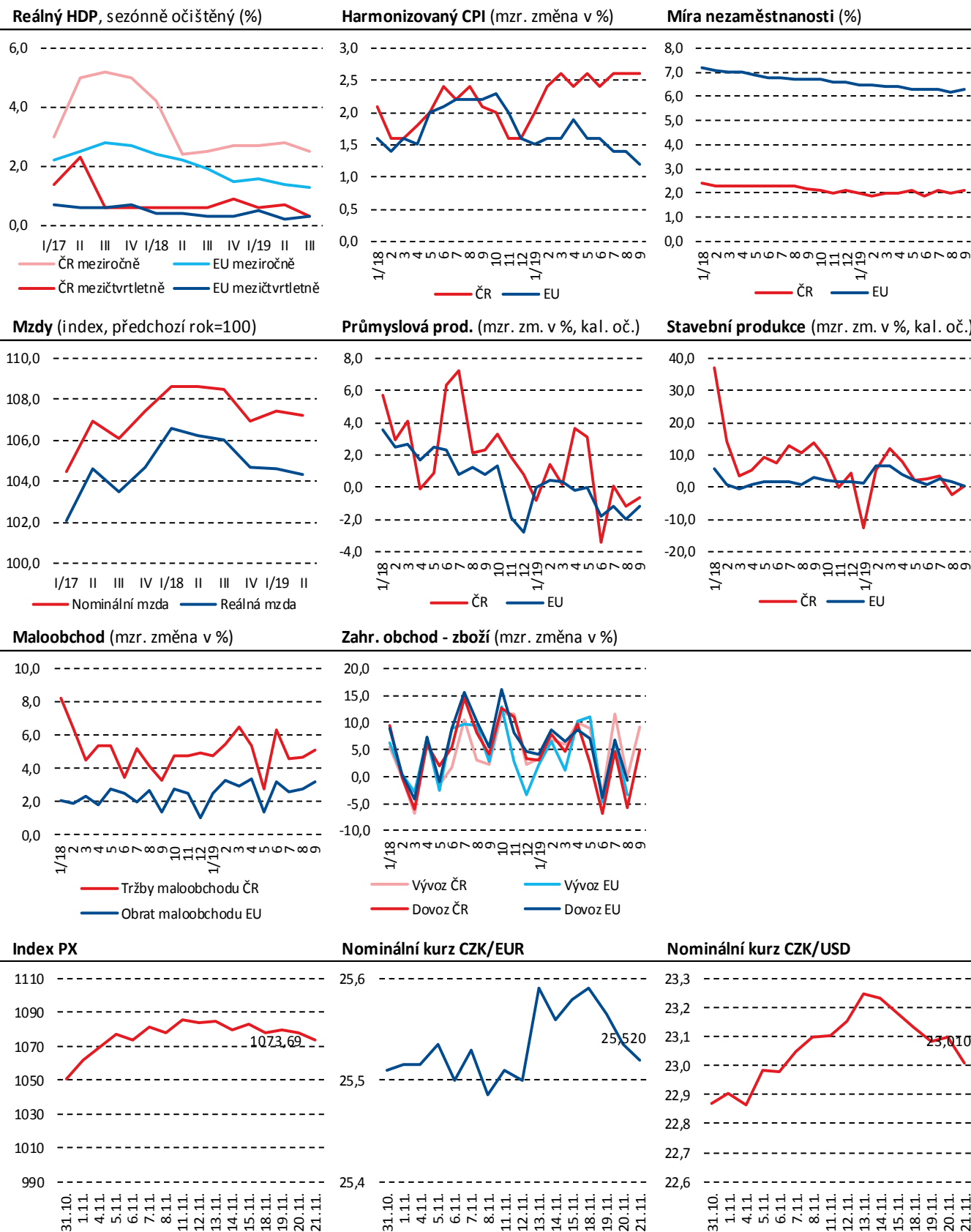
Zdroj: ČSÚ

UDÁLOSTI V OBDOBÍ od 25. do 29. listopadu 2019

PONDĚLÍ	ČSÚ: Konjunkturální průzkum – listopad 2019
ÚTERÝ	
STŘEDA	
ČTVRTEK	
PÁTEK	ČSÚ: Tvorba a užití HDP ve 3. čtvrtletí 2019 Eurostat: Nezaměstnanost – říjen 2019

Informační zdroje Týdeníku: ČTK, ČSÚ, ČNB, E15, Světová banka, Hospodářské noviny, internet, podniky a podnikové svazy.

Makroekonomická situace v ČR a EU28

Zdroje: Eurostat, ČSÚ, BCPP, ČNB, grafy MPO